

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 29.05.1986, sp. zn. Czf 1/80, ECLI:CZ:NS:1986:CZF.1.1980.1

Číslo: 35/1986

Právní věta: Zákonný nárok na dávku důchodkového zabezpečenia účastníkov odboja môže vzniknúť len tomu účastníkovi odboja, ktorému bolo vydané osvedčenie podľa ustanovenia § 8 zákona č. 255/1946 Zb. Ak bola dávka priznaná s použitím ustanovenia § 171 zákona č. 121/1975 Zb. z toho dôvodu, že navrhovateľovi bola vydaná iná listina (potvrdenie) o účasti v odboji, možno rozhodnutie o priznaní dávky preskúmať len z toho hľadiska, či navrhovateľ nespĺňa podmienky pre priznanie zákonného nároku na požadovanú dávku.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 29.05.1986

Spisová značka: Czf 1/80

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Sociální zabezpečení, Účastníci odboje

Předpisy: 255/1946 Sb. § 8 121/1975 Sb. § 51
§ 171

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1986 sb. rozh.

Zákonný nárok na dávku dôchodkového zabezpečenia účastníkov odboja môže vzniknúť len tomu účastníkovi odboja, ktorému bolo vydané osvedčenie podľa ustanovenia § 8 zákona č. 255/1946 Zb. Ak bola dávka priznaná s použitím ustanovenia § 171 zákona č. 121/1975 Zb. z toho dôvodu, že navrhovateľovi bola vydaná iná listina (potvrdenie) o účasti v odboji, možno rozhodnutie o priznaní dávky preskúmať len z toho hľadiska, či navrhovateľ nespĺňa podmienky pre priznanie zákonného nároku na požadovanú dávku.

(Rozsudok Najvyššieho súdu ČSSR z 29. 5. 1986, [Czf 1/80](#))

Úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave na základe záveru príslušne dávkovej komisie sociálneho zabezpečenia priznal rozhodnutím z 8. 8. 1983 navrhovateľovi čiastkový starobný dôchodok účastníka odboja od 17. 5. 1983. Navrhovateľ v opravnom prostriedku proti tomuto rozhodnutiu požadoval priznať tento dôchodok od 30. 11. 1970, t. j. rok spätne pred uplatnením nároku na starobný dôchodok.

Mestský súd v Bratislave uznesením zrušil rozhodnutie Úradu dôchodkového zabezpečenia, pretože dôchodok sa mal priznať za dobu jedného roku pred 17. 5. 1983; navrhovateľ splňoval podmienky na priznanie starobného dôchodku účastníka odboja, aj keď namiesto požadovaného osvedčenia preukazoval účasť na národnom odboji za oslobodenie len potvrdením vydaným Ministerstvom národnej obrany.

Úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave v odvolaní proti tomuto uzneseniu namietal, že navrhovateľ bol priznaný čiastkový starobný dôchodok vo výške, v akej patrí účastníkovi odboja, len s použitím ustanovenia § 171 zákona č. 121/1975 Zb., pretože zákonný nárok na túto dávku mu nevznikol, keď nie je držiteľom uvedeného osvedčenia.

Najvyšší súd SSR svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, keď dospel k právnomu záveru, že požadovaný dôchodok mal byť navrhovateľovi priznaný podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. od 17. 5. 1980, tj. za tri roky spätne odporúčala Úradu dôchodkového zabezpečenia, aby uznal potvrdenie navrhovateľa o jeho účasti v odboji a aby urobil prepočet starobného dôchodku tak, ako by bol držiteľom osvedčenia podľa zákona č. 255/1946 Zb.

Generálny prokurátor ČSSR v sťažnosti pre porušenie zákona poukazoval na to, že právny nárok na dôchodkové zabezpečenie podľa ustanovení prvej časti, štvrtého dielu zákona č. 121/1975 Zb. majú len účastníci odboja, ktorí túto účasť preukážu osvedčením vydaným podľa ustanovenia § 8 zákona č. 255/1946 Zb. Občanom, ktorí nespĺňajú podmienky na vydanie osvedčenia o účasti v boji za národné oslobodenie, avšak tohto boja sa zúčastnili, vydá Ministerstvo národnej obrany potvrdenie o dobe a druhu tejto odbojovej činnosti. Občanom, ktorým bolo vydané len potvrdenie o účasti v odboji, nemôže vzhľadom na ustanovenie § 8 zákona č. 255/1946 Zb. a § 51 zákona č. 121/1975 Zb. vzniknúť právny nárok na dávku z dôchodkového zabezpečenia účastníkov odboja.

Najvyšší súd ČSSR rozhodol o tejto sťažnosti pre porušenie zákona tak, že uvedeným uznesením odvolacieho súdu bol porušený zákon.

Z odôvodnenie:

Nárok na dávky z dôchodkového zabezpečenia účastníkov odboja (§ 51 a nasl. zákona č. 121/1975 Zb.) vznikne splnením podmienok, za ktorých sa tieto dávky poskytujú (§ 9 zákona č. 121/1975 Zb.), len tomu účastníkovi odboja, ktorému bolo vydané osvedčenie o účasti na národnom boji za oslobodenie (§ 8 zákona č. 255/1946 Zb.). Zákon č. 121/1975 Zb. nevylučuje možnosť priznať dávky z dôchodkového zabezpečenia účastníkovi odboja aj takému žiadateľovi, ktorému nebolo vydané osvedčenie o účasti na národnom boji za oslobodenie a ktorý účasť na tomto boji dokladá inou listinou (potvrdením) než osvedčením, vydanou vojenským orgánom. Dávky dôchodkového zabezpečenia účastníkov odboja sa však v takom prípade priznávajú s použitím ustanovenia § 171 zákona č. 121/1975 Zb., teda na odstránenie tvrdosti.

Rozhodnutie orgánu dôchodkového zabezpečenia o dávke priznanej na odstránenie tvrdosti možno v konaní podľa ustanovení § 244 a nasl. O. s. p. preskúmať len z toho hľadiska, či navrhovateľ, ktorý sa domáha priznania nárokovej dávky, nespĺňa podmienky pre priznanie dávky nárokovej (porov. stanovisko č. 68/1971 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk, str. 277). Ak dôjde súd k záveru, že podmienky na priznanie zákonného nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia nie sú splnené, môže len potvrdiť rozhodnutie o priznaní dávky na odstránenie tvrdosti, v ktorom je obsiahnuté tiež zamietavé rozhodnutie o zákonnom nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia. Na tom nič nemení ani stanovisko Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí (F 41-4172-4100 z 26. 5. 1982), v ktorom oznamuje Federálnemu ústrednému výboru Československého zväzu protifašistických bojovníkov, že prostredníctvom úradov dôchodkového zabezpečenia republík zabezpečí, aby držiteľom potvrdenia o účasti v odboji bol priznaný dôchodok v rovnakej výške a za

rovnakých podmienok ako účastníkom odboja, ktorí vlastnia osvedčenie vydané podľa zákona č. 255/1946 Zb. Toto zabezpečenie sa totiž uskutočňuje len prostredníctvom rozhodovania v zmysle ustanovenia § 171 zákona č. 121/1975 Zb. na odstránenie tvrdosti. Pretože navrhovateľovi tu nevznikol zákonný nárok na dávku z dôchodkového zabezpečenia účastníkov odboja, súd nemohol preskúmať rozhodnutie. Úradu dôchodkového zabezpečenia z toho hľadiska, od ktorého dňa bol alebo nebol čiastkový starobný dôchodok účastníka odboja priznaný.

Odvolací súd pri posudzovaní rozhodnutia Úradu dôchodkového zabezpečenia v tejto veci vychádzal z iného právneho názoru. Dospel tak k právnomu záveru, ktorý je v rozpore s ustanoveniami § 51 ods. 1 a § 116 ods. 2 zákona č. 121/1975 Zb. v súvislosti s ustanoveniami § 1, § 2 a § 8 zákona č. 255/1946 Zb. Tým porušil zákon v týchto ustanoveniach.